

Іванова Олена Василівна,

аспірантка кафедри публічного управління та адміністрування, Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, вул. Героїв Майдану, 8, Хмельницький, Хмельницька область, 29000; ov_ivanova@univer.km.ua; <https://orcid.org/0000-0002-0682-5607>

РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У ВДОСКОНАЛЕННІ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДЛЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ: АНАЛІЗ НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ТА ІНОЗЕМНОГО ДОСВІДУ

Анотація. Наукова стаття присвячена вивченню актуальної проблеми в сучасній педагогіці та фізичній культурі – ролі інновацій у вдосконаленні механізмів державного управління в області фізичної активності для молодших школярів. Відзначено, що роль інновацій у вдосконаленні механізмів державного управління стає ключовою, особливо в контексті навчання учнів молодшого шкільного віку. Аналіз сучасного стану фізичного розвитку учнів молодшого шкільного віку вказує на необхідність перегляду та удосконалення механізмів державного управління в цій сфері. Зокрема, в контексті стрімкого технологічного прогресу та змін в соціокультурному середовищі, використання інновацій може стати ключовим чинником покращення результатів фізичного виховання. Саме тому проблема використання інновацій у державному управлінні в сфері фізичної культури та спорту для учнів молодшого шкільного віку стає об'єктом наукового дослідження. Автор статті здійснив ретельний аналіз існуючих наукових розробок та публікацій, що стосуються застосування інновацій у системі державного управління у сфері фізичної культури та спорту для молодших школярів. Розглянуті важливі аспекти, такі як: управлінські стратегії та міжнародний досвід. Основною метою статті є визначення ролі інновацій у вдосконаленні механізмів державного управління у сфері фізичної культури і спорту для учнів молодшого шкільного віку в контексті українського та міжнародного досвіду. На основі проведеного аналізу автор сформував висновки про те, що впровадження інновацій у механізми державного управління у сфері фізичної культури та спорту для учнів молодшого шкільного віку є необхідним етапом для досягнення оптимальних результатів. Відзначено необхідність постійного оновлення методологічних підходів та стратегій управління. У країнах з розвинутою системою фізичного виховання для молодших школярів активно використовують інноваційні технології для досягнення більш високих результатів у розвитку фізичних навичок та загальної фізичної активності. Також важливою є взаємодія між науковими дослідженнями та практичною реалізацією інноваційних підходів у закладах освіти. Також визначив можливості подальших досліджень та розвитку цієї теми в майбутньому.

Ключові слова: інновація, оптимізація, управлінське рішення, заклад освіти, стратегія.

Ivanova Olena Vasylivna,

Graduate Student of the Department of Public Management and Administration Leonid Yuzkov Khmelnytskyi University of Management and Law, 8, Heroiv Maidanu Str., Khmelnytskyi, Khmelnytskyi region, 29000; ov_ivanova@univer.km.ua; <https://orcid.org/0000-0002-0682-5607>

THE ROLE OF INNOVATIONS IN IMPROVING THE MECHANISMS OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS: ANALYSIS OF SCIENTIFIC DEVELOPMENT AND FOREIGN EXPERIENCE

Abstract. The scientific article is dedicated to studying the topical issue in modern pedagogy and physical culture – the role of innovations in improving the mechanisms of state management in the field of physical activity for primary school children. It is noted that the role of innovations in improving the mechanisms of state management becomes crucial, especially in the context of teaching younger school children. An analysis of the current state of physical development among primary school students indicates the necessity

of reviewing and improving the mechanisms of state management in this area. Particularly, in the context of rapid technological progress and changes in the socio-cultural environment, the use of innovations can become a key factor in improving the results of physical education. Therefore, the problem of using innovations in public administration in the field of physical culture and sports for primary school children becomes the object of scientific research. The author of the article conducted a thorough analysis of existing scientific developments and publications related to the application of innovations in the system of public administration in the field of physical culture and sports for primary school children. Important aspects such as management strategies and international experience were considered. The main goal of the article is to determine the role of innovations in improving the mechanisms of public administration in the field of physical culture and sports for primary school students in the context of Ukrainian and international experience. Based on the analysis conducted, the author drew conclusions that the implementation of innovations in the mechanisms of state management in the field of physical culture and sports for primary school children is a necessary step to achieve optimal results. The need for constant updating of methodological approaches and management strategies is emphasized. In countries with developed physical education systems for primary school children, innovative technologies are actively used to achieve higher results in developing physical skills and overall physical activity. Also important is the interaction between scientific research and the practical implementation of innovative approaches in educational institutions. Additionally, opportunities for further research and development of this topic in the future were identified.

Key words: *innovation, optimisation, management decision, educational institution, strategy.*

Постановка проблеми. Сучасне суспільство визнає необхідність постійного розвитку та вдосконалення системи державного управління у всіх сферах, зокрема, у сфері фізичної культури та спорту. Роль інновацій у вдосконаленні механізмів державного управління стає ключовою, особливо в контексті навчання учнів молодшого шкільного віку.

Спостереження та аналіз динаміки фізичного розвитку дітей вказують на необхідність активного впровадження інноваційних підходів у систему навчання та виховання. Це особливо актуально в умовах швидкого технологічного розвитку та змін у соціокультурному середовищі. Саме тому проблема використання інновацій у державному управлінні в сфері фізичної культури та спорту для учнів молодшого шкільного віку стає об'єктом наукового дослідження.

Враховуючи важливість даного аспекту та актуальність проблеми, необхідно дослідити інноваційні підходи та їхній вплив на ефективність державного управління у сфері фізичної культури та спорту для учнів молодшого шкільного віку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковий аналіз свідчить про великий обсяг досліджень, присвячених ролі інновацій у вдосконаленні механізмів державного управління у сфері фізичної культури і спорту для учнів молодшого шкільного віку. Було акцентовано увагу на наукових розвідках наступних вчених: О. М. Вареник, О. В. Іванова, Л. В. Калита, О. А. Качан, І. В. Коновалова, Н. В. Коршунова, М. М. Нагорняк, О. І. Пархоменко-Куцевіл, М. М. Приймак, В. М. Пристинський.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не применшуючи значних здобутків учених, слід зазначити, що проблемні питання, наявні у сфері фізичної культури та спорту, більше кристалізуються через не завершення реформи в цій сфері, що вимагає оновлення підходів до вдосконалення системи державного управління у сфері фізичної культури і спорту для учнів молодшого шкільного віку. Існують прогалини у розумінні, як саме інновації можуть оптимізувати державне управління у сфері фізичної культури для молодших школярів.

Метою статті є визначення ролі інновацій у вдосконаленні механізмів державного управління у сфері фізичної культури і спорту для учнів молодшого шкільного віку в контексті українського та міжнародного досвіду.

Матеріали та методи дослідження. У процесі пошуку літературних джерел використано базу даних наукових журналів, книг, статей, що стосуються вдосконалення механізмів державного управління у сфері фізичної культури і спорту для учнів молодшого шкільного віку. Аналіз цих джерел дозволив отримати інформацію про існуючі підходи до досліджуваної проблеми. Вивчення літературних джерел дозволить виявити причинно-наслідкові зв'язки між впровадженням інновацій та процесом вдосконалення механізмів державного управління у сфері фізичної культури і спорту для учнів молодшого шкільного віку. Метод систематизації дозволив здійснити упорядкування зібраної інформації для забезпечення логічності та структурованості дослідження. Ці методи допомогли систематизувати та узагальнити інфор-

мацію з питань впливу інновацій на процес вдосконалення механізмів державного управління у сфері фізичної культури і спорту для учнів молодшого шкільного віку.

Виклад основного матеріалу. Трансформаційні процеси українського суспільства відбуваються в період формування цінностей і супроводжуються триваючою економічною та соціальною кризою. На конституційному рівні Україна проголосила інноваційний шлях розвитку, який передбачає реалізацію цінностей Європейського Союзу та, відповідно, інтеграцію у вищезгадану міждержавну асоціацію.

Інновації визначають новий рівень якості управління системою фізичного виховання. Здатність використовувати передові технології стає ключовою для підвищення ефективності фізичного виховання молодших школярів [2].

Процес регулювання сфери фізичної культури та спорту охоплює такі напрямки: прогнозування розвитку, розробка цільових програм, встановлення соціально-економічних стандартів, забезпечення виконання запланованих заходів [4].

Реформа освіти в Україні є частиною процесу оновлення освітніх систем у європейських країнах за останні двадцять років, і йдеться про визнання важливості знань як рушія соціального благополуччя та прогресу. Ці зміни стосуються створення нових освітніх стандартів, оновлення та перегляду освітніх програм, змісту дидактичних матеріалів, підручників, форм та методів навчання.

Для удосконалення державної політики у досліджуваній сфері важливо досягти координації між різними суб'єктами, використовувати менше примусу та зосередитися на стимулах. Світові тенденції у сфері консолідації законодавства показують, що її ефективність може бути досягнута лише за наявності повних інструментів, які мають включати: ефективну систему різних засобів для передачі рішень, наявності можливостей моніторингу рішень, за необхідності, можливості коригувати плани та заходи, залучати достатні матеріальні, фінансові та людські ресурси, можливість виконувати реальну оцінку реалізації державної політики у сфері фізичної культури та спорту [5].

У Стратегії формування здоров'я нації на період до 2033 року мають бути визначені пріоритети державного фінансування сфери фізичної культури і спорту. Найбільш перспективними шляхами вирішення проблем фінансування є: розвиток інститутів партнерства держави та бізнесу у сфері фізичної культури і спорту; інвестування у будівництво нових спортивних

об'єктів та покращення існуючої спортивної інфраструктури, створення системи децентралізації та розподілу фінансування фізичної культури і спорту. Реалізація Стратегії на період до 2033 року «Здоров'я нації» допоможе вирішити багато соціально-економічних проблем та забезпечить позитивний ефект, який виражається у: профілактиці захворювань та шкідливих звичок (особливо серед молоді), збільшенні тривалості та якості життя, забезпеченні можливостей для занять фізичною культурою і спортом для дітей з інвалідністю [7].

Важливою умовою для сприйняття державної політики українським суспільством є її публічність, визначення кола суб'єктів її реалізації, а також на кого спрямована політика, зрозуміння перспективи та згода їх підтримати. Також на міжнародному рівні були розроблені правила, які прописують чіткі цілі, основні цінності, критерії, територіальні та часові межі, а не загальні фрази чи декларації, такі як «соціально орієнтована політика», «політика, орієнтована на людину», «політика світових стандартів» тощо [3].

Широке впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в управлінні змінило характер цього процесу в сфері фізичної культури і спорту (ФКіС). У державному електронному уряді основними принципами є контракт і згода, тоді як управлінська діяльність, яка включає форуми, комітети та інші механізми, зосереджується на колективних рекомендаціях, вільних стандартах і етичних угодах [1].

Цифрові технології дозволяють ефективно та своєчасно збирати, обробляти та передавати дані, створювати нові можливості, надавати фізкультурно-оздоровчі послуги у форматах, що відрізняються від традиційних. Впровадженню таких інновацій у державному управлінні фізичною культурою і спортом сприятимуть:

- створення єдиного інформаційного порталу з повною інформацією про можливості занять фізичною культурою і спортом по всій Україні;
- оптимізація трудових, фінансових та матеріальних ресурсів;
- збільшення доступу до фізичної культури і спорту через онлайн-сервіси [8].

Незважаючи на позитивну міжнародну практику розробки та використання стандартів для покращення управління організаціями, зокрема фізичною культурою та спортом, а також рішень органів державної влади України, у «Стратегії розвитку фізичної культури та спорту до 2028 року», хоча зазначено залучення інституцій

громадянського суспільства, включаючи молодіжні та дитячі неурядові організації, до заходів щодо збільшення здоров'я та фізичної активності населення, немає конкретних заходів щодо підготовки стандартів управління якістю послуг з фізичної культури та спорту, є лише деякі посилення на відповідні міжнародні стандарти.

Важливо відзначити стратегічні напрямки розвитку фізичної культури та спорту в початковій школі, зокрема: активізація популяризації здорового способу життя, що є основою для розвитку фізичної культури та спорту; створення умов для розвитку масового спорту для всіх, що вимагає розвитку доступної спортивної інфраструктури по всій країні; гарантоване функціонування резервних освітніх центрів для молодих спортсменів, розробка та впровадження сучасних тренерських програм; удосконалення правової бази у сфері фізичної культури та спорту, що буде підтримано фінансовими та інституційними можливостями держави.

План впровадження має включати розробку та затвердження документів та навчання персоналу, ці процеси можуть відбуватися паралельно. Якщо впровадження здійснюється за участю зовнішнього консультанта, він / вона має подати план впровадження, обговорений з вищим керівництвом або представником керівництва. Цей план викладають у додатку до угоди.

Процес реформування та оптимізації державної політики України у сфері захисту фізичної культури та спорту сьогодні, в контексті військових дій, повинен врахувати такі стратегічні напрямки конституційного права регулювання.

По-перше, слід врахувати вимоги Європейського Союзу у цій сфері.

По-друге, розробити та затвердити концепції стратегічного планування розвитку фізичної культури та спорту в Україні, одночасно визначивши пріоритетні види спорту з високими досягненнями, які потребують державної підтримки.

По-третє, розробка ефективних механізмів державного регулювання приватного сектору фізичної культури та спорту, що сприяє підвищенню якості та ефективності його діяльності.

По-четверте, державне стимулювання та підтримка наукових досліджень у сфері принципів розвитку фізичної культури та спорту.

По-п'яте, підвищення стандартів підготовки наукових кадрів, забезпечення раціонального використання інформаційних ресурсів у сфері фізичної культури та спорту.

Найбільш ефективною моделлю управління питаннями ФКіС є іспанська модель, де Мініс-

терство освіти, культури та спорту відповідає за розробку та підтримку спортивних програм, включаючи спорт у освітню програму, а також контролює професійний спорт, забезпечуючи дотримання правил та норм. Важливу роль відіграє і той факт, що спортивні клуби в Іспанії мають певний ступінь автономії, а за управління цими клубами відповідають органи місцевого самоврядування [6].

Іспанія створила комбіновану модель фізичної культури та спорту, яка доводить її ефективність і повинна бути врахована Україною при проведенні різних реформ на місцевому рівні. Це відображено в положеннях про фізичну культуру та спорт, які передбачають здійснення місцевими органами місцевого самоврядування певних повноважень у сфері фізичної культури та спорту у співпраці з органи державної влади, спортивні клуби та товариства.

У багатьох країнах реалізуються національні програми (проекти / кампанії) із залучення різних груп населення до занять спортом, особливо дітей шкільного віку. У Німеччині, наприклад, існує національна програма «Школярі готуються до Олімпійських ігор» та програма «Школярі готуються до Паралімпійських ігор», які реалізуються на базі середніх шкіл у всіх землях Німеччини [10].

У Великій Британії діє програма «Знайомство зі спортсменами», яку реалізує Спортивна рада Великої Британії. Ця програма передбачає створення системи послів з числа висококваліфікованих спортсменів, які організують спільні зустрічі з учнями шкіл, щоб надихнути молоде покоління займатися спортом. В рамках цієї програми видатні спортсмени організують понад 15 000 зустрічей у школах та університетах щороку [9]. При цьому кожен член національної спортивної збірної зобов'язаний присвятити зустрічам з молоддю щонайменше п'ять днів на рік.

Відповідно, у країнах з розвинутою системою фізичного виховання для молодших школярів активно використовують інноваційні технології для досягнення високих результатів у розвитку фізичних навичок та загальної фізичної активності.

Успішне впровадження інновацій в механізми державного управління у сфері фізичної культури і спорту для учнів молодшого шкільного віку передбачає комплексний підхід та постійне оновлення методів та підходів з урахуванням як вітчизняного, так і іноземного досвіду.

Висновки. Отже, можна зробити висновок, що існує необхідність постійного оновлення

методологічних підходів та стратегій управління. Важливим аспектом є взаємодія між науковими дослідженнями та практичною реалізацією інноваційних підходів у закладах освіти. Розробка та впровадження інновацій у механізми державного управління у сфері фізичної культури та спорту для учнів молодшого шкільного віку є перспективним напрямком розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Вареник О. М., Калита Л. В., Приймак М. М. Стратегічний менеджмент та інноваційні аспекти у публічному управлінні сферою фізичної культури і спорту. *Економіка та суспільство*, 2024, №59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3425/3353>
2. Іванова О. В. Удосконалення механізмів державного регулювання у сфері фізичної культури і спорту в Україні. *Публічне урядування*, 2021. №27 (2), С. 16–21.
3. Качан О. А., Пристинський В. М. Концепція «Спорт заради розвитку» у фізкультурно-оздоровчій і спортивно-масовій роботі закладів загальної середньої освіти. Монографія. Слов'янськ: вид-во Б. І. Маторіна, 2022. 162 с.
4. Коновалова І. В. Механізм державного управління регіональними соціальними програмами в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. наук з державного управління: спец. 25.00.02. Харків, 2012. 19 с.
5. Коршунова Н. В. Поняття державної політики: теоретико-правове дослідження: дис.. канд. юрид. наук Київ, 2017. 240 с.
6. Нагорняк М. М. Кращі європейські практики управління процесами розвитку фізичної культури та спорту. *Наукові інновації та передові технології*, 2023, № 2 (16). С. 109–117
7. Пархоменко-Куцевіл О. І. Нормативно-правові механізми розвитку публічного управління у сфері фізичної культури і спорту: національний та закордонний досвід. *Публічне управління і адміністрування в Україні*, 2023, №33. С. 91–96.
8. Пархоменко-Куцевіл О. І. Проблеми розвитку публічного управління у сфері фізичної культури і спорту. *Інвестиції: практика та досвід*, 2023, №4. С. 137–142.
9. Athlete Appearances. About Us. URL: <https://www.britishcanoeing.org.uk/olympicparalympic/athlete-appearances>
10. Ministerium für Kultus, Jugend und Sport Baden-Wuerttemberg Fit für Lernen und Leben. URL: https://www.km-bw.de/Lde/Startseite/Jugend_Sport/Fit+fuer+Lernen+und+Leben

REFERENCES:

1. Varenyk, O. M., Kalyta L. V. & Pryimak, M. M. (2024). Stratehichnyi menedzhment ta innovatsiini aspekty u publichnomu upravlinni sferoiu fizychnoi

- kultury i sportu [Strategic management and innovative aspects in public administration of physical culture and sports]. *Ekonomika ta suspilstvo*, Vol. 59. Retrieved from <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3425/3353> [in Ukrainian]
2. Ivanova, O. V. (2021). Udoskonalennia mekhanizmiv derzhavnoho rehuliuвання u sferi fizychnoi kultury i sportu v Ukraini [Improving the mechanisms of state regulation in the field of physical culture and sports in Ukraine]. *Publichne uriaduvannia*, Vol. 27 (2), PP. 16–21. [in Ukrainian]
3. Качан, О. А. & Prystynskyi, V. M. (2022). Kontseptsiiia «Sport zarady rozvytku» u fizkulturno-ozdorovchii i sportyvno-masovii roboti zakladiv zahalnoi serednoi osvity. Monohrafiia [The concept of «Sport for Development» in the physical culture and health and sports mass work of general secondary education institutions. Monograph]. *Sloviansk: vyd-vo B. I. Matorina*. 162 p. [in Ukrainian]
4. Konovalova, I. V. (2012). Mekhanizm derzhavnoho upravlinnia rehionalnymi sotsialnymi prohramamy v Ukraini [Mechanism of public administration of regional social programmes in Ukraine]: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stup. kand. nauk z derzhavnoho upravlinnia: spets. 25.00.02. Kharkiv. 19 p. [in Ukrainian]
5. Korshunova, N. V. (2017). Poniattia derzhavnoi polityky: teoretyko-pravove doslidzhennia [The concept of state policy: theoretical and legal research]: dys.. kand. yuryd. nauk Kyiv. 240 p. [in Ukrainian]
6. Nahorniak, M. M. (2023). Krashchi yevropeiski praktyky upravlinnia protsesamy rozvytku fizychnoi kultury ta sportu [Best European practices of managing the processes of development of physical culture and sports]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnologii*, Vol. 2 (16). PP. 109–117 [in Ukrainian]
7. Parkhomenko-Kutsevil, O. I. (2023). Normatyvno-pravovi mekhanizmy rozvytku publichnoho upravlinnia u sferi fizychnoi kultury i sportu: natsionalnyi ta zakordonnyi dosvid [Regulatory and legal mechanisms for the development of public administration in the field of physical culture and sports: national and foreign experience]. *Publichne upravlinnia i administruvannia v Ukraini*, Vol. 33. PP. 91–96. [in Ukrainian]
8. Parkhomenko-Kutsevil, O. I. (2023). Problemy rozvytku publichnoho upravlinnia u sferi fizychnoi kultury i sportu [Problems of development of public administration in the field of physical culture and sports]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, Vol. 4. PP. 137–142. [in Ukrainian]
9. Athlete Appearances. About Us. Retrieved from: <https://www.britishcanoeing.org.uk/olympicparalympic/athlete-appearances> [in English]
10. Ministerium für Kultus, Jugend und Sport Baden-Wuerttemberg Fit für Lernen und Leben [Ministry for culture, youth and sport Baden-Wuerttemberg Fit for learning and life]. Retrieved from: https://www.km-bw.de/Lde/Startseite/Jugend_Sport/Fit+fuer+Lernen+und+Leben [in German].